

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschijnt s'zondags, s'donderdag en zaterdags. Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs. Alle toezending van brieven,annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.

„ „ „ 8 fr. buiten „
Een blad afzonderlyk 20 centimen.
De aankondigingen, per drukregel 15 „
De reklamen „ „ „ „ „ 25 „

By het zenden van aankondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laatste, voor verscheidene achterenvolgende keeren gegeven genieten voordeelerlyk conditiën.

TONGEREN, DEN 6 OCTOBER.

Gebeden voor Polen.

De Bisschop van Orleans, Mgr Dupanloup, heeft aen de geestelykheid van zyn bisdom eenen herderlyken brief gezonden, om ten gunste van het ongelukkige Polen openbare gebeden voor te schryven. Wy nemen dien brief hier gedeeltelyk over :

De wil van den H. Vader is, dat er byzondere gebeden gehouden worden voor het ongelukkige Polen, 't welk hy met droefheid op dit oogenblik het tooneel van zoo veel moorden en bloed ziet worden. De poolsche natie, die altyd katholiek is geweest en, om zoo te zeggen, het holwerk der kristenheid tegen den inval der ongeloovigen, verdient zeker wel dat men deel neme aen hare droefheid en byzonderlyk voor dezelve bidde, opdat ze verlost worde van de onheilen en weedom die haer bedroeven en dat, zonder ooit het onderscheidend karakter te verliezen, 't welk haer altoos heeft vereerd, ze getrouw blyve aen de zending welke God haer heeft opgelegd, namelyk van den standaard des katholieken geloofs en der religie harer vaderen, niet alleenlyk te bewaren, maer denzelve zuiver en ongeschonden te behouden, met de eenparige instemming van al degenen die de natie uitmaken.

Het is inderdaed schoon om zien dat die ouderling, half ontkroond, zyne eigene ongelukken vergeet, om te denken aen die der volkeren welke lyden gelyk hy! Hoe vertroostend was het voor de ziel, bedroefd door de tooneelen welke de wereld thans aanbiedt, hem op dien kleinen hoek grond welke hem overblyft, te hooren protesteeren ten gunste van de eeuwige regten der regtveerdigheid, der eer, des gewetens, en aldus aen de wereld te toonen dat noch het geweld, noch de list, noch de sterkte, noch te tyd iets vermogen tegen het regt, en dat het regt eeuwig het regt blyft!

Gy weet het, wy hebben die plegtige betooging niet afgewacht om uit al onze wenschen de herboring van Polen te vragen, 't is te zeggen van die grootmoedige ongelukkige natie, welke gelyk de opperpriester zegt, het kloekste bolwerk der kristenheid was tegen de poogingen van het zegevierend islamismus, en die, verrast en verraden, al de vryheden verloor, welke de tyranny der menschen ontnemen kan, doch even als Ierland deze laeste vryheid in haer geheel heeft weten te bewaren, en edelste van allen, en welke geen despotismus kan dwingen: de vryheid van geloof en van geweten.

Nauwelyks vyf maenden geleden, verheften wy onze stem om aen te kondigen dat er daer eene groote ongerechtigheid te herstellen, een schandelyk geschonden regt weer te geven, een aen Europa en Frankryk noodigen barreel herop te rigten was. En mogten wy nooit meer weten tot hoever die barreel, waervan de Voorzienigheid zoo wonderlyk de plaets had aengeteekend en welke men zoo onvoorzigtig en onwaardiglyk geslagtofferd heeft, ons ontbreekt!

Wy zegden nog, en deze woorden wy herhalen ze met een nog dieper gevoel van de eeuwige regten der regtveerdigheid: « Neen, die bedroevende en grootmoedige kwestie kan niet verdoofd worden. De politiek mag ze zelf miskennen om tot het dagore over te gaan; de regtveerdigheid doet ze daeraen vasthouden; God en de eer zullen ze er op terugbrengen tot het einde toe. »

Landbouw.

Het ontbladeren der beetten. — Navorschingen, waarover gehandeld is in het *Blad der Landbouw-Maetschappy van Saksen*, hebben toegelaten den invloed te erkennen, die het ontbladeren der beetten op de voortbrenging van dit gewas uitoefent. Daeruit blykt dat de voortbrenging van suiker en andere zelfstandigheden, welke geene stikstof inhouden, weinig vermindert uit hoofde eener gematigde ontbladering; maer dat deze byzondere werking het zuiver gewigt van den oogst merkelyk vermindert en derhalve ook de voortbrenging van suiker. De uitkomst duidt genoegzaam aen dat men de suikerbeet hare bladeren moet laten behouden.

Wat de voederbeet betreft, het is bewezen dat de spyzende waarde der wortels vermindert naer gelang van de hoeveelheid van bladeren die gedurende den wasdom weggenomen geworden zyn. Het werk voor het afsnyden der bladeren benoedigd, wordt van dan af een verlies dat door niets vergoed is.

Reeds herhaelde maal hebben wy ons verklaerd tegen de verderfelyke gewoonte van de bladeren der beetten af te snyden, om vyf centiemmen aen bladeren te winnen verkrist men er tien aen wortels.

Wat zeggen de vlaemsche landbouwers daarvan, zy die zoo zeer hunne beetten ontbladeren? Wy hebben hooren beweeren dat de beetten zwaerder worden door het verdunnen harer bladeren. (Akkerbouw)

De yzeren-weg van Antwerpen naer Hasselt voortert snel. Op de sectien van Antwerpen naer Lier en van Lier naer Aerschot zyn de rails byna geplaatst.

— De *Moniteur de la Côte d'Or* verhaelt, dat in die omstreken aldaer onlangs een oud soldaat gezien is, die den ouderdom van 106 jaren had en de baden te Bourbonne ging gebruiken; zyne wederheft, mede den zelfden ouderdom bezittende, alleenlyk eenige dagen onder het echtelyk dak latende. Beide genieten de beste gezondheid en het volle gebruik hunner zintuigen. Gelukkige 212 levens jaren!

— Men schryft uit Hoei, 4 oktober :

Het volgende kan dienen ten bewyze dat het bygeloof nog zeer sterk in de omstreken onzer stad heerscht.

Over eenigen tyd keerde de voerman Jan Brevers, woonende te Sibumont, omstreeks middernacht, met zynen wagen langs Lorcé, huiswaerts. Naby de molen van M. Collinet, op de boorden der Ambleva gekomen zynde, werd hy eensklaps met schrik bevangen, want volgens het gerucht moet er hier eene beurs met gouden geld verborgen zyn en meer dan een liggeloovige landman heeft er des nachts, na vele geheimzinnige formaliteiten, den grond opgegraven, natuerlyk zonder iets te vinden.

Brevers stond verbaesd van de inwendige wielen van den molen, een yselyk gedruis te hooren maken, terwyl het waterrad beweegloos was. Zyne verschrikte verbeelding begon te werken: hy dacht een vurigen bol tusschen zyne beetten te zien doorvliegen, liep regt door en viel in de Ambleva, waeriu hy byna verdronk en slechts uit kwam met eene ziekte op het lyf, want hy had eene soort van bloedloop.

De voerman haeste zich om alles overal te gaan vertellen en het gevolg hiervan was dat de molenaar Collinet vele klanten verloor, want de landlieden willen geen brood eten, waervan het meel misschien door tovenaressen gemalen is. Dien ten gevolge hebben de Collinet's een hevigen haet tegen Brevers opgevat en toen hy dezer dagen weer voorby den molen kwam, loste een der zoons van den molenaar een geweeschot op hem, gelukkig zonder hem te treffen. Deze moordpooging wordt door de policie onderzocht.

— Naer men zegt bestaat te Amsterdam het voornemen, daer op te rigten een marmereen gedenkteeken, ter herinnering aen Neêrlands bevryding van het Fransche juk in 1813 en ter vereeuwiging der namen van de persoouen, die meer bepaeldelyk in de hoofdstad daertoe krachtig hebben medegewerkt. Deze namen zouden, volgens het bestaende plan, uitwendig op het monument worden gebeiteld. Tot het byeenbrengen der benoedigde gelden zou geene kollekte gehouden, maer slechts eene uitnodiging tot inzending van vrywillige hydragen aen de ingezetenen van Amsterdam gerigt worden.

— Men schryft uit Breda, 2 oktober :

Gisteren is de lyn Breda-Tilburg van den staetspoorweg op eene plegtige wyze onder den toevloed eener buitengewoone menigte geopend. De feeststoet bestond uit de ministers van binnen- en buitenlandsche zaken, die van finantiën en justicie, de commissaris des konings in de provincie Noord-Brabant en vele andere overheden. De lyn zal, naer men verneemt, den 5 of 6 voor het publiek verkeer geopend worden. Alle treinen zullen te Breda met die der Antwerpen-Rotterdamsche maetschappy korrespondeeren.

— Dat het altyd gevaerlyk is met wilde dieren al te gemeenzaem om te gaan, wordt door het volgende geval bewezen: In den zoologischen tuin te Frankfort, is een wolf, die door zyne tamheid bekend is en zich steeds gedwee door iedereen den kop laet streelen. Zondag avond was M. F. D., een der redakteurs van de *Europa*, daermeê bezig, toen de wolf hem eensklaps by den arm greep en dien door de traliën naer zich toe trok. M. S. behield zyne tegenwoordigheid van geest en deed geene pooging om zynen arm terug te trekken, doch liet hem aen 't dier over, hetwelk hem twee minuten in den muil hield, tot dat een wandelaar het met eene parapluie eenen slag op den kop gaf, waerop het den arm los liet; deze was reeds geheel doorbeten en het bloed vloede er stroomsgewyze uit. M. S. werd dadelyk naer huis gebragt en verbonden; ofschoon zyne wonde ernstig is, acht zyn geneesheer ze toch niet gevaerlyk.

— Men schryft uit Marche :

In den nacht van den 16 en 17 dezer, zat de eerw. heer Nemery, oud 62 jaren, pastoor te Vecquemont, naest zyne stoof te lezen. Vermoed zynde, viel hy in slaep. Zyne toge geraekte in brand, en het vuur deelde zich mede aen zyne overige kleederen. Toen de geburen op zyne hulpkreten toesnelen, vonden zy hem in zyne kamer, de helft van het lichaam met talryke brandwonden overdekt. Niettegenstaende de beste verzorgingen, is de pastoor eenige dagen nadien overleden.

Politieke verrekkyker.

Het is uit Oostenryk dat ons heden de berigten komen betrekkellyk de poolsche kwestie. De dagbladen van dit land hebben zoo menigvuldige en zoo wydloopige tydingen dat het een wonder is. Niet alleen weten zy wat er geschiedt tusschen Parys en Weenen, maer nog wat er gezegd wordt tusschen Parys en Sint-Petersburg. Aldus verhaelt de *Pers*, van Weenen, dat « de laatste zending waermede de hertog van Montebello gelast is geweest bestond in het nogmaels aanbieden van een kongres, onder voorwaerde eener herziening der traktaten van Parys en van Zurich. » Het blad beweert dat prins Gortschakoff niet gevoelig is geweest aen Vrankryk's voorstellen, « omdat de wapensulstand in Polen bleef aanzien worden als een onmisbare voorganger der onderhandelingen. » Het kabinet van Parys zou zich alsdan gekeerd hebben naer de zyde van Engeland en van Oostenryk, en zou aen dit laatste gezegd hebben: « Vrankryk moet uit oorzaak van den naderenden winter afzien van alle regtstrecksche pooging tot oplossing der poolsche kwestie; maer het weet dat tegen de lente de oorlog onvermydelyk is. Het is bereid om zich hieromtrent te verstaan met de mogendheden die tot hertoe in overeenstemming met Vrankryk gewerkt hebben, namentlyk met Oostenryk. De algemeene toestand is zoo gespannen dat er geen middel meer bestaat om de moeijelykheden langs diplomatieken weg op te lossen. Niet alleen de poolsche kwestie, maer ook de sleeswyksche en de oostersche vraagstukken eischen eene oplossing. Het kabinet van Parys onthoudt zich van alle voorstel. Het laet aen Oostenryk de zorg over om op voorhand het doel en de palen van een enen onvermydbaren oorlog af te teekenen. Zoo Oostenryk mogt beducht zyn voor zyn grondgebied, dan zou Vrankryk hem het bezit van Gallicie waerborgen; het belooft hem in alle geval, als schadeloostelling voor de oorlogskosten, de Donauvorstendommen. Byaldien dit alles mogt onvoldoende wezen om zich de medewerking van Engeland en van Oostenryk te verzekeren, dan zal Vrankryk slechts zyne eigene belangen in acht nemen. Het zal alleen voortgaan.

Wat er nu van dit alles waer is, weten wy niet. Geene inlichtingen van anderzys toegekomen laten toe noch van de gezegden der *Pers* te logenstraffen noch van dezelve te bevestigen.

Men meldt uit Roomen dat Z. H. zich in openbaer consistorie heeft bezig gehouden met de heilig verklaring der koningin Christina van Napels. Vervolgens heeft Z. H. vier spaensche bisschoppen benoemd.

Onder de hand komt er, niet alleen in de Romeinsche Staten, maer ook in de fransche departementen, eene veel beduidende godsdienstige beweging ten gunste der Polakken. In verscheidene bisdommen worden er, even als te Roomen, jubelfeesten gevierd, met doelwit om den hemel de verlossing der zoo wreed mishandelde poolsche geloofsbroeders af te smeeken. By de opening van zulk jubelfeest te Marsilië, hoorde men geestdriftige kreten voor die natie; de overheid dezelve willende beletten, weërgalmdde de lucht van 't geroep: Leve Polen! Eenige aenhoudingen hebben dien ten gevolge plaets gehad.

Men verhaelt heden dat prins Czartoryski protesteert tegen de benoeming van Mieroslawski als opperbevelhebber over de strydmagten der Polakken.

Uit Warschau verneemt men dat gisteren aldaer op de Groote markt vyf poolsche gendarmen van het nationaal komiteit zyn door het hoofd gebrand.

Te Vilna op de groote markt is insgelyks door het hoofd gesehoten de russische infanterie luitenant Ladislas Nicolai, overtuigd van gestreden te hebben in de rangen der opstandelingen.

Een berigt uit Parys van 30 september meldt dat het fransche gouvernement het kabinet van Turyn vermittigt heeft dat de gewezen koning Frans II van Napels Roomen zal verlaten hebben voor het einde des jaers.

Men meldt uit Lemberg, dat Taczanowski, ten gevolge zynen ueêrslag, op bevel van het nationale komiteit, voor eenen krygsraad zal gebragt worden.